DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj 40116/19-042-1962/19
Podgorica, 06.12. 2019. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA POZITIVNE CRNE GORE ZA 2018. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, decembar 2019. godina

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 3
II OPŠTI PODACI 6
1. PRAVNI OSNOV 6
2. OSNOVNI PODACI O PARTIJI 6
3. FINANSIRANJE PARTIJE 7
3.1. FINANSIRANJE IZ BUDŽETSKIH SREDSTAVA 7
4. VRSTA REVIZIJE 7
5. PREDMET REVIZIJE 7
6. CILJ REVIZIJE 7
6.1. KRITERIJUMI ZA REVIZIJU PRAVILNOSTI 7
6.2. METODE VRŠENJA REVIZIJE 8
6.3. PLANIRANA PODRUČJA REVIZIJE 9
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 10
7. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA 10
7.1. AKTIVNOSTI PARTIJSKIH ORGANA U 2018. GODINI 10
8. FINANSIJSKI PLAN ZA 2018. GODINU 10
9. POSLOVNE KNJIGE 11
10. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 11
10.1. BILANS STANJA 12
10.1.1. Evidentiranje i popis imovine 12
10.1.2. Potraživanja 12
10.1.3. Novčana sredstva na žiro računima 12
10.1.4. Blagajničko poslovanje 13
10.1.5. Obaveze 14
10.2. KONSOLIDOVANI BILANS USPJEHA 15
10.2.1. Prihodi 15
10.2.2. Troškovi 15
IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA 19

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o fininasiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije, br. (br.40116/19-42-1962/2 od 14.10.2019. godine) izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Pozitivne Crne Gore za 2018. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Pozitivne Crna Gora za 2018. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br. 01-15/2019 od 04.12.2019. godine) na Preliminarni izvještaj DRI br. 04-333/19 od 25.11.2019. godine, nadležni Kolegijum u sastavu senator DRI Nikola N. Kovačević rukovodilac Kolegijuma i senator DRI Radule Žurić - član Kolegijuma na sjednici održanoj 06.12.2019. godine, razmotrio je i usvojio:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Pozitivne Crne Gore za 2018. godinu

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Pozitivne Crna Gora za 2018. godinu sastavljen u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje** na navedeno u Izvještaju pod tačkom 10.1.3 - Novčana sredstva na žiro računima - Viza biznis kartice i tačkom 10.2.2 – Troškovi (avio karata).

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da je subjekt revizije nije sve finansijske i druge radnje uskladio sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Neusklađenost se odnosi na nedosljednu primjenu Zakona o računovodstvu (član 19), Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica (član 46), Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja (član 6) i Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje.**

Pregled utvrđenih nepravilnosti i datih preporuka:

1. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2018. godini ostvarila prihode u manjem iznosu za 16,38% od planiranih prihoda, dok je rashode ostvarila u većem iznosu od planiranih za 38,10% što ukazuje na nerealno planiranje prihoda i rashoda.

   - **Subjekt revizije treba da realnije planira prihode i rashode a u slučaju ostvarivanja prihoda u većem ili manjem iznosu od planiranih da izvrši korekciju Finansijskog plana.**

2. Revizijom je utvrđeno da su Visa karticom plaćani troškovi reprezentacije u inostranstvu u iznosu od 2.137,25€. Državnom revizoru nijesu prezentirani putni nalozi i odluka nadležnog organa o upućivanju na službeni put u inostranstvo lica koje je ostvarilo troškove po osnovu reprezentacije u inostranstvu. Takođe je utvrđeno da dio navedenih troškova u iznosu od 1.535,60€ nije adekvatno dokumentovan (prezentirani su bančini izvodi, ali nijesu priloženi računi za pravdanje navedenih troškova).

Osim navedenih troškova nijesu adekvatno dokumentovani ni troškovi u iznosu od 274,57€ koji su plaćeni preko žiro računa (troškovi avionske karte i troškovi goriva).

- **Subjekt revizije treba da isplatu svih troškova vrši na osnovu adekvatne i potpune knjigovodstvene dokumentacije shodno odredbama člana 19 Zakona o računovodstvu.**

3. Revizijom je utvrđeno da Partija nije poštovala blagajnički maksimum propisan članom 6 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja jer je na kraju dana više puta imala gotovinu u blagajni u većem iznosu od utvrđenog blagajničkog maksimuma. Takođe je utvrđeno da Partija nije posebnim aktom utvrdila blagajnički maksimum kako je to bila dužna shodno pomenutom Zakonu.

   - **Subjekt revizije je dužan da poštuje blagajnički maksimum utvrđen odredbama člana 6 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, kao i da posebnim aktom utvrdi visinu blagajničkog maksimuma.**

4. Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije obračunao poreske obaveze na isplaćenu zaradu i ugovorenu naknadu, ali nije izvršio plaćanje istih, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Takođe je utvrđeno da Partija nije podnosila poreskom organu IOPPD obrasce u roku koji je utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje već je iste za period 2016-2018 godine dostavila poreskom organu u 2019. godini.

   - **Subjekt revizije treba da isplatu poreskih obaveza na isplaćene naknade fizičkim licima vrši u skladu sa članom 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica kao i da IOPPD obrasce podnosi Poreskom organu u roku propisanom važećim Pravilnikom.**

5. Revizijom je utvrđeno da dio troškova reprezentacije, troškova naknada i troškova službenih putovanja nije evidentirano na odgovarajuća konta shodno Pravilniku o kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

   - **Subjekt revizije treba da sve troškove evidentira na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku.**

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 52/14,76/15, 83/16 i 92/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije DRI br. 06-369/18 od 12.12.2018. godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije (br.40116/19-42-1962/2 od 14.10.2019. godine).

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Pozitivna vršiće se u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernice o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2. Osnovni podaci o partiji

Politička partija Pozitivna Crna Gora (u daljem tekstu PCG) je samostalna demokratska partija slobodnih i odgovornih članova koji djeluju radi ostvarivanja programskih načela i ciljeva Partije.

Partija je Rješenjem Ministarstva unutrašnjih poslova broj 05-006/12-9178/1 dana 14.06.2012. godine, upisana u Registar političkih partija. Partiju predstavlja i zastupa predsjednik Darko Pajović. Sjedište Partije je u Podgorici.

Organi partije su: Kongres, Glavni odbor, Predsjednik, Predsjedništvo, Generalni sekretarijat, Statutarna komisija, Nadzorni odbor, Sud časti i Politički savjet.

Pored navedenih organa partije, u svrhu političkog djelovanja biraju se potpredsjednici/ice, Politički direktor i menadžer partije.

Kongres je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo stranke.

Glavni odbor donosi finansijski plan stranke, na predlog Predsjedništva stranke. Predsjedništvo odlučuje o rasporedu finansijskih sredstava. Nadzorni odbor stranke vrši nadzor nad prikupljanjem i rasporedom finansijskih sredstava, kontroliše upravljanje imovinom koja je u vlasništvu stranke ili kojom Partija raspolaže po drugom osnovu; podnosi izvještaj o kontroli finansijskog poslovanja Glavnom odboru jednom godisnje; donosi poslovnik o svom radu. Menadžer stranke obavlja administrativno-finansijske poslove koje

mu povjeri Predsjedništvo Partije. Menadžer je odgovoran za finansijsko poslovanje stranke. Menadžer se stara o izvršenju odluka organa Partije.

3. Finansiranje partije

Za svoj rad i aktivnosti, Partija finansijska sredstva obezbjeđuje putem: članarine, dobrovoljnih priloga, prihoda od imovine, iz budžeta, legata, drugih izvora u skladu sa zakonom. Iznos članarine utvrđuje Predsjedništvo stranke.

Glavni odbor donosi finansijski plan stranke, na predlog Predsjedništva stranke. Predsjedništvo odlučuje o rasporedu finansijskih sredstava. Nadzorni odbor stranke vrši nadzor nad prikupljanjem i rasporedom finansijskih sredstava.

3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Partiji su u 2018. godini iz budžeta lokalnih samouprava opredijeljena sredstva u iznosu od 12.952,00€.

4. Vrsta revizije

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije i revizije pravilnosti.

5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj Pozitivne Crne Gore za 2018. godinu.

6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja da li su:

1. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja i da li su
2. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su indentifikovani kao kriterijumi.

6.1. Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o političkim partijama ("Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 059/11);
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“ br. 52/14, 76/15,83/16 i 92/17);

- Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore" br. 52/16);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2018. godinu („Sl.list Crne Gore", br.90/17, 17/18 i 55/18);
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore" br. 49/08…31/14, 53/14, 4/18);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore" br.047/08, 04/11 i 22/17);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/ 07…62/13, 08/15, 22/17);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 37/04, 78/06, 86/09, ... 62/13, 60/14 i 83/16);
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja ("Službeni list Crne Gore", br. 029/13, 016/16);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. List CG" br. 040/16);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br 5/11);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;
- Finansijski plan Partije za 2018. godinu;
- Program rada Partije za 2018. godinu.

6.2. Metode vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istitnitost i objektivnost. Materijalnost je utvrđena u iznosu od **453,54€.** (2% od ostvarenih rashoda Partije koji iznose 22.677,00€)

Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza državni revizor se upoznao sa zakonskom i drugom regulativom, pribavljena je dokumentacija i informacije o poslovanju subjekta revizije, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

6.3. Planirana područja revizije

Revizijom su obuhvaćeni sledeći segmenti revizije: aktivnosti partijskih organa, zapošljavanje u 2018. godini, računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i pozicije Bilansa stanja (stalna imovina, gotovina u blagajni i na žiro računima potraživanja i obaveze).

Pored revizije navedenih segmenata predmetnom revizijom je izvršena provjera realizacije preporuke DRI koja je data u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Partije za 2017. godinu.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

7. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je članom 43 Statuta, utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja Partije vrši Nadzorni odbor, a članom 46 da je menadžer Partije odgovoran za finansijsko poslovanje iste.

Partija ima usvojena sljedeća akta: Statut, Politički program, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, Pravilnik o putnim troškovima i naknadama za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu, Odluku o načinu i postupku dodjele donacija i stipendija, Odluku o naknadi troškova mobilnih telefona i troškova reprezentacije, Odluku o refundaciji troškova goriva, Odluku o poklonima funkcionera Partije, Odluku o inventaru u vlasništvu Partije i Odluku o korišćenju Visa Bisnis kartice.

7.1. Aktivnosti partijskih organa u 2018. godini

Partijski organi shodno svojim nadležnostima u 2018. godini donijeli su sljedeća akta: Finansijski plan i Program rada za 2018. godinu, Odluku o utvrđivanju visine članarine za 2018. godinu i Odluku o formiranju komisije za vršenje popisa.

8. Finansijski plan za 2018. godinu

Partija je shodno članu 38 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Finansijski plan prihoda i rashoda za 2018. godinu. Shodno podacima prezentiranim u Planu, prihodi za 2018. godinu planirani su u iznosu od 15.550,00€, dok su rashodi planirani u iznosu od 16.420,00€.

Partija je planirala prihode od lokalnih samouprava u iznosu od 15.150,00€, prihode od članarina u iznosu od 200,00€ i prihode od priloga u iznosu od 200,00€.

Partija je planirala sljedeće rashode: rashode bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 6.500,00€, rashode za materijal u iznosu od 70,00€, putne troškove uključujući i troškove goriva u iznosu od 500,00€, troškove reprezentacije u iznosu od 1.000,00€, troškove bankarskih usluga/provizije u iznosu od 100,00€, troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 1.000,00€, troškove VISA kartice u iznosu od 6.000,00€, troškove tekućeg održavanja prostora u iznosu od 100,00€, troškove održavanja vozila u iznosu od 400,00€, troškove električne energije u iznosu od 300,00€, troškove telefona u iznosu od 400,00€ i troškove komunalija u iznosu od 50,00€.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2018. godini ostvarila prihode u iznosu od 13.001,57€ što je za 2.548,43€ ili 16,38% manje od planiranih prihoda dok je rashode ostvarila u iznosu od 22.677,16€ što je za 6.257,16€ ili 38,10% više od planiranih rashoda.

- **Subjekt revizije treba da realnije planira prihode i rashode a u slučaju ostvarivanja prihoda u znatno većem ili manjem iznosu od planiranih da izvrši korekciju Finansijskog plana.**

Program rada za 2018. godinu

Partija je shodno članu 38 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Program rada za 2018. godinu

Programom rada Partije za 2018. godinu definisane su sledeće aktivnosti: Organizovanje sjednica stranačkih organa, Obilazak terena i održavanje kancelarija Pozitivne Crne Gore.

9. Poslovne knjige

Partija je dužna shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata da vodi računovodstvenu evidenciju prihoda i rashoda po porijeklu, visini i strukturi u skladu sa propisima Ministarstva.

Revizijom je utvrđeno da je Partija poslovne knjige vodila prema odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

Partija u revidiranom periodu vodila sledeće poslovne knjige: Dnevnik, Glavnu knjigu, pomoćne evidencije blagajničkog poslovanja, potraživanja, obaveza i evidenciju osnovnih sredstava.

Partija evidentiranje poslovnih promjena obezbjeđuje na obračunskoj osnovi shodno Izjavi odgovornog lica.

10. Finansijski izvještaji

Shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Partija je u obavezi da završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj dostavlja Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu na sljedećim obrascima:

- Bilans stanja - na obrascu BS;
- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;
- Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK i
- Statistički Aneks.

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku i na propisanim obrascima.

10.1. Bilans stanja

U Aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina (oprema) u iznosu od 4.029,00€, obrtna imovina koju čine (potraživanja i gotovina i gotovinski ekvivalenti) u iznosu od 17.732,00€, a u Pasivi iskazan je gubitak umanjen za neraspoređenu dobit iz prethodnih godina u iznosu od 27.647,00€ i kratkoročne obaveze 49.408,00€.

Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Bilansu stanja odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

10.1.1. Evidentiranje i popis imovine

Partija obezjeđuje evidenciju stalne imovine u okviru Glavne knjige kao i analitičku evidenciju iste.

Komisija, imenovana odlukom Menadžera Partije izvršila je popis imovine (stalne i obrtne) i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2018. godine i sačinila Izvještaj o popisu.

Shodno prezentiranim podacima u Izvještaju o popisu i Glavnoj knjizi stalna imovina Partije po nabavnoj vrijednosti iznosi 31.470,46€, otpisanoj 27.440,95€ i sadašnjoj vrijednosti 4.029,08€. Imovinu Partije čini vozilo, kompjuterska oprema i kancelarijski namještaj.

U Izvještaju o popisu prezentirani su i podaci o stanju gotovine u blagajni, depozitima na računima i obavezama Partije sa stanjem na pomenuti datum.

10.1.2. Potraživanja

U poslovnim knjigama Partije evidentirana su potraživanja od lokalnih samouprava u iznosu od 15.625,25€. Potraživanja se odnose na potraživanja od Prijestonice Cetinje u iznosu od 16.000,00€. Potraživanja su evidentirana na osnovu dopisa (br 04.402/18-25 od 18.01.2018. godine). U Glavnoj knjizi na kontu potraživanja evidentirana je pretplata od opštine Kotor u iznosu od 374,75€ koja je umanjila ukupna potraživanja na kraju godine za navedeni iznos pretplate.

10.1.3. Novčana sredstva na žiro računima

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su depoziti na računu za redovno poslovanje Partije i računu Visa kartice na dan 01.01.2018. godine iznosili 4.860,81€ (na računu za redovno poslovanje iznos od 1.530,14€ i na računu Visa kartice iznos od 3.330,67€) dok su depoziti na dan 31.12.2018. godine iznosili 4,24€. Stanje depozita evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju depozita iskazanom u izvještaju o kretanju sredstava na žiro računu poslovnih banaka (bančini izvodi) na pomenute datume.

Visa Biznis kartica

Menadžer Partije je shodno članu 46 i 47 Statuta donio Odluku o korišćenju Visa Biznis kartice br. 19-1536/2016 od 22.12.2016. godine. U Odluci se navodi da VISA Bisnis kartica koju Partija ima kod Hipotekarne banke mogu koristiti ovlašćena lica stranke za potrebe funkcionisanja kancelarija, troškove goriva, troškove službenih putovanja, troškove reprezentacije, kao i ostale troškove nastale u funkciji stranačkog rada i prezentovanja Partije. Navedenom Odlukom utvrđen je dozvoljeni limit za 2017. godinu (12.000,00€), ali nije za 2018. godinu niti je državnom revizoru prezentovana Odluka o korišćenju kartice koja se odnosi na 2018. godinu.

Uvidom u izvode sa računa Visa kartice, utvrđeno je da su sredstva na ovoj kartici na dan 01.01.2018. godine iznosila 3.330,67€, da je tokom 2018. godine na istu izvršen prenos sredstava sa redovnog-tekućeg žiro računa Partije u iznosu od 4.500,00€, da je sa računa navedene kartice tokom godine utrošeno sredstava u iznosu od 7.830,67€, tako da na dan 31.12.2018. nije bilo depozita na ovom računu. Revizijom je uvrđeno da su Visa karticom plaćani troškovi reprezentacije u iznosu od 7.012,09€ (od kojih u zemlji u iznosu od 4.874,84€ a u inostranstvu u iznosu od 2.137,25€), troškovi goriva u iznosu od 66,00€, troškovi materijala u iznosu od 290,31€ i troškovi provizije u iznosu od 22,27€. Osim navedenih troškovi sa računa Visa kartice podignuta je i gotovina u iznosu od 440,00€.

Državnom revizoru nijesu prezentirani putni nalozi i odluka nadležnog organa o upućivanju na službeni put u inostranstvo lica koje je ostvarilo troškove po osnovu reprezentacije u inostranstvu u iznosu od 2.137,25€.

Revizijom je utvrđeno da dio troškova reprezentacije (u zemlji i inostranstvu) koji je plaćen sa računa Visa kartice u iznosu od 1.535,60€ nije adekvatno dokumentovan (prezentirani su bančini izvodi, ali nijesu priloženi računi za pravdanje navedenih troškova).

- **Subjekt revizije je dužan da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom shodno odredbama člana 19 Zakona o računovodstvu.**

10.1.4. Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija blagajničko poslovanje u 2018. godini obezbjeđivala u okviru Glavne blagajne i porto blagajne. Evidentiranje blagajničkih transakcija vršilo se u dnevniku blagajne.

Uvidom u bančine izvode i blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da gotovine u blagajni na dan 01.01.2018. godine nije bilo, da je za potrebe blagajne u 2018. godini podignuta gotovina u ukupnom iznosu od 9.920,00€ (za potrebe glavne blagajne iznos od 9.480,00€ a za potrebe porto blagajne iznos od 440,00€), da su iz blagajne isplaćeni troškovi u iznosu od 7.800,00€, tako da je stanje gotovine u blagajni na dan 31.12.2018. godine iznosilo 2.120,00€ i to u

glavnoj blagajni iznos od 1.680,00€ dok je u porto blagajni saldo gotovine na kraju godine iznosio 440,00€.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi u iznosu od 7.800,00€ odnose na neto zarade u iznosu od 3.600,00€ i naknadu po ugovoru o djelu u iznosu od 4.200,00€.

Troškovi neto zarade u iznosu od 3.600,00€, isplaćeni su shodno Ugovoru o radu sa fizičkim licem. Isplate su vršene mjesečno (u iznosu od 300,00€). Navedene isplate su dokumentovane potpisanim priznanicama o preuzimanju gotovine.

Troškovi ugovorene naknade u iznosu od 4.200,00€ isplaćeni su fizičkom licu shodno zaključenom ugovoru o djelu (nije prezentiran dokaz o radno pravnom statusu), za obavljanje poslova obilaska terena i realizacije internog stranačkog upitnika.

Na osnovu navedenog se konstatuje da je Ugovor o djelu zaključen za obavljanje poslova koje spadaju u redovne Partijske aktivnosti pa je sa izvršiocem navedenih poslova trebalo zaključiti Ugovor o radu.

Blagajnički maksimum

Revizijom je utvrđeno da Partija nije poštovala blagajnički maksimum propisan članom 6 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja jer je na kraju dana više puta imala gotovinu u blagajni u većem iznosu od utvrđenog blagajničkog maksimuma. Takođe je utvrđeno da Partija nije posebnim aktom utvrdila blagajnički maksimum kako je to bila dužna shodno pomenutom Zakonu.

- **Subjekt revizije je dužan da poštuje blagajnički maksimum utvrđen odredbama člana 6 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, kao i da posebnim aktom utvrdi visinu blagajničkog maksimuma.**

10.1.5. Obaveze

Partija je u poslovnim knjigama i Bilansu stanja iskazala obaveze sa stanjem na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 49.409,29€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 38.289,65€ i ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 11.119,64€.

Revizijom je utvrđeno da se najveći dio iskazanih obaveza prema dobavljačima odnosi na obaveze iz 2016. godine po osnovu pružanja usluga medijskog oglašavanja.

Ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 11.119,64€, odnose se na: poreske obaveze na zarade i naknade po ugovorima o djelu (za 10,11 i 12 mjesec 2016. godine) u iznosu od 5.558,19€, poreske obaveze na zarade i naknade po ugovorima o djelu za 2017. godinu u iznosu od 2.601,42€ i na poreske obaveze na zaradu i ugovorenu naknadu za 2018. godinu u iznosu od 2.760,03€.

10.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 13.001,55€, rashodi u iznosu 22.677,00€ i finansijski rezultat (gubitak) u iznosu od 9.675,00€.

10.2.1. Prihodi

Partija je u 2018. godini ostvarila prihode u iznosu od 13.001,55€ a isti se odnose na: prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 12.951,55€ i prihode od priloga u iznosu od 50,00€.

Tabelarni pregled ukupno ostvarenih prihoda u 2017 i 2018. godini.

redni broj	vrsta prihoda	iznos u 2017 god	% učešća	iznos u 2018.godini	% učešća
1	Prihod iz budžeta lokalne samouprave	38.548,42	96,98%	12.951,55	99,62%
2	Prihod od priloga	831,00	2,09%	50,00	0,38%
3	prihod od članarina	370,00	0,93%	0,00	0,00%
	ukupno	39.749,42	100,00%	13.001,55	100,00%

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da prihode Partije sa učešćem od 99,62% čine prihodi iz budžeta lokalnih samouprava.
Tako]e se konstatuje smanjenje ukupno ostvarenih prihoda u 2018. godini za 26.747,87€ u odnosu na prethodnu godinu.Navedeni prihodi se odnose na prihode za redovno poslovanje Partije.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 12.951,55€ a isti se odnose na prihode od Glavnog grada Podgorica u iznosu od 4.583,76€, opštine Danilovgrad u iznosu od 2.310,34€, Bar u iznosu od 5.062,04€, Žabljak u iznosu od 630,40€, i opštine Ulcinj u iznosu od 3.721,54€.

Prihodi od priloga

Prihodi u iznosu od 50,00€, evidentirani su po osnovu uplate priloga fizičkog lica.

10.2.2. Troškovi

Partija je u 2018. godini ostvarila troškove u iznosu od 22.677,16€ i isti se odnose na: troškove goriva i električne energije i materijala u iznosu od 266,34€, troškove zarada i naknada u iznosu od 10.560,03€, troškove fiksne i mobilne telefonije u iznosu od 393,98€, troškove usluga održavanja u iznosu od 430,13€, troškove amortizacije u iznosu od 2.733,85€, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 726,00€, troškove reprezentacije u iznosu od 1.352,12€, troškove platnog prometa u iznosu od 121,05€ i ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 6.093,66€.

Uporedni pregled ostvarenih troškova u 2017. i 2018. godini

Redni broj	Naziv konta	Opis troška	Troškovi za 2017.godinu	% učešća	Troškovi za 2018.godinu	% učešća	Povećanje/ smanjenje
1	511 i 512	Troškovi ostalog materijala	314,89	0,70%	7,60	0,03%	-307,29
2	513	Troškovi goriva i energije	1.292,39	2,89%	258,74	1,14%	-1.033,65
3	520	Troškovi zarada i naknada	6.713,49	15,00%	10.560,03	46,57%	3.846,54
4	522	Troškovi ugovorenih naknada	2.635,00	5,89%	0,00	0,00%	-2.635,00
5	529	Ostali lični rashodi i naknade	4.122,60	9,21%	0,00	0,00%	-4.122,60
6	531	Troškovi PTT usluga	5.508,00	12,30%	393,98	1,74%	-5.114,02
7	532	Troškovi usluga održavanja	2.338,21	5,22%	430,13	1,90%	-1.908,08
8	533	Troškovi zakupnina	1.800,00	4,02%	0,00	0,00%	-1.800,00
9	535	Troškovi reklame i propagande	598,13	1,34%	0,00	0,00%	-598,13
10	540	Troškovi amortizacije	3.883,55	8,68%	2.733,85	12,06%	-1.149,70
11	550	troškovi neproizvodinih usluga	2.388,93	5,34%	726,00	3,20%	-1.662,93
12	551	Troškovi reprezentacije	10.391,86	23,21%	1.352,12	5,96%	-9.039,74
13	553	Troškovi platnog prometa	236,49	0,53%	121,05	0,53%	-115,44
14	555	Troškovi poreza	20,62	0,05%	0,00	0,00%	-20,62
15	559	Ostali troškovi	2.522,13	5,63%	6.093,66	26,87%	3.571,53
UKUPNO			44.766,29	100,00%	22.677,16	100,00%	-22.089,13

Shodno prezentiranim podacima najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi zarada i naknada sa 46,57%, ostali troškovi sa 26,87€, troškovi reprezentacije sa 5,96%, troškovi neproizvodnih usluga sa 3,20% i sl.

Navedeni troškovi se odnose na troškove redovnog poslovanja.

Troškovi električne energije, goriva i materijala (konto511,512, 513)

Troškovi evidentirani u iznosu od 266,34€, odnose se na troškove električne energije u iznosu od 82,74€, na troškove goriva u iznosu 176,00€ i na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 7,60€.

Revizijom je utvrđeno da je dio troškova goriva u iznosu od 110,00€ nepotpuno dokumentovan jer nijesu prezentirani fiskalni računi za gorivo.

Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodaavca (konto 520)

Revizijom je utvrđeno da se troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 10.560,00€ odnose na troškove neto zarada u iznosu od 3.600,00€, troškove ugovorene naknade u iznosu od 4.200,00€, poreza na zarade i naknade u iznosu od 765,99€, doprinose na teret zaposlenih u iznosu od 1.289,52€, doprinose na teret poslodavca u iznosu od 553,44€, troškove prireza na porez na zarade i naknade u iznosu od 114,96€ i ostali doprinosi u iznosu od 36,12€.

Troškovi neto zarade i troškovi ugovorene naknade u ukupnom iznosu od 7.800,00€ plaćeni su gotovinski iz Glavne blagajne i objašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije obračunao poreske obaveze na isplaćenu zaradu i ugovorenu naknadu ali nije izvršio plaćanje istih, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Takođe je utvrđeno da Partija nije podnosila poreskom organu IOPPD obrasce u roku koji je utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje već je iste za period 2016-2018 godine dostavila poreskom organu u 2019. godini.

- **Subjekt revizije treba da isplatu poreskih obaveza na isplaćene naknade fizičkim licima vrši u skladu sa članom 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica kao i da IOPPD obrasce podnosi Poreskom organu u roku propisanom važećim Pravilnikom.**

Troškovi telefonskih i komunalnih usluga (konto 531)

Troškovi evidentirani u iznosu od 393,98€ odnose se na: troškove fiksne telefonije u iznosu 104,95€, troškove mobilne telefonije u iznosu od 248,26€ i troškove komunalnih usluga u iznosu od 40,77€.

Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi plaćeni preko žiro računa, pravdani adekvatnom dokumentacijom, osim troškova komunalnih usluga u iznosu od 13,59€ za koji nije prezentirana faktura dobvaljača.

Troškovi usluga održavanja (konto 532)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 430,13€ odnose se na troškove registracije vozila u iznosu od 266,03€, troškove održavanja vozila u iznosu od 126,00€, i troškove održavanja poslovnog prostora u iznosu od 38,10€.

Navedeni troškovi su plaćeni sa žiro računa Partije, shodno ispostavljenim fakturama dobavljača.

Troškovi amortizacije (konto 540)

Troškovi evidentirani u iznosu od 2.733,85€ odnose se na troškove obračunate amortizacije za 2018. godinu.

Troškovi neproizvodnih usluga (konto 550)

Troškovi evidentirani u iznosu od 726,00€ odnose se na troškove računovodstveno-knjigovodstvenih usluga. Navedeni troškovi su isplaćeni shodno ispostavljenim fakturama i Ugovoru zaključenim sa ovlašćenom Agencijom za obavljanje navedenih poslova.

Troškovi reprezentacije (konto 551)

Troškovi evidentirani u iznosu od 1.352,12€ odnose se na troškove ugostiteljskih usluga. Navedeni troškovi plaćeni su VISA karticom i isti su adekvatno dokumentovani osim iznosa od 86,37€(prezentirani samo bančini izvodi).

Troškovi platnog prometa (konto 553)

Troškovi platnog prometa iskazani su u iznosu od 121,05€ i odnose se na troškove bančine provizije i naknada za održavanje računa.

Ostali nematerijalni troškovi (konto 559)

Troškovi evidentirani u iznosu od 6.093,66€ odnose se troškove reprezentacije (u zemlji i inostranstvu) u iznosu od 5.659,97€, troškove avionske karte u iznosu od 150,98€ i troškove materijala u iznosu u iznosu 282,71€.

Dio navedenih troškova u u iznosu od 5.942,68€ plaćen je Visa karticom dok su troškovi u iznosu od 150,98€ plaćeni preko žiro računa. Troškovi plaćeni visa katicom su objašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na novčana sredstva na žiro računima.

Revizijom je utvrđeno da troškovi avio karte u iznosu od 150,98€ nijesu adekvatno dokumentovani (nije priložen putni nalog lica koje je službeno putovalo kao ni avionska karta već samo faktura putničke agencije o rezervaciji avio karte).

Revizijom je utvrđeno da troškovi (troškovi naknada, dio troškova reprezentacije, troškovi službenih putovanja) nijesu evidentirani na odgovarajuća konta shodno Pravilniku o kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

- **Subjekt revizije treba da sve troškove evidentira na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku.**

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu Pozitivne CG, Državna revizorska institucija je utvrdila određene nepravilnosti i dala preporuke za otklanjanje istih. Preporuke su se odnosile na sljedeće:

1. **Da subjekt revizije sve troškove evidentira i plaća na osnovu adekvatne i potpune dokumentacije na način kako je to propisano članom 19 Zakona o računovodstvu.**
2. **Subjekt revizije je dužan da vrši uplatu poreza na lična primanja shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisano da se porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja, prema propisima koji važe na dan isplate.**
3. **Subjekt revizije je dužan da ugovore o zakupu zaključuje shodno odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima.**
4. **Preporučuje se subjektu revizije da troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, osim putnim nalozima dodatno dokumentuje i fiskalnim računima za gorivo.**
5. **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca ugovorom o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu istih u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Pozitivne CG za 2018. godinu utvrđeno je da subjekt revizije nije realizovao 3 preporuke (br1, 2, i 5), dok se realizacija preporuke br 3 i 4 nije mogla provjeriti (Subjekt revizije nije zaključivao ugovore o zakupu u 2018. godini i nije ostvarivao troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe).

Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Senator DRI,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N. Kovačević